

Els partits bascos rivalitzen per una quota de protagonisme

El líder dels socialistes bascos, Patxi López, amb el lehendakari, Juan José Ibarretxe.

Qui protagonitzi la pau acapararà titulars de diaris i sortirà constantment a la ràdio i a la televisió. Paper polític destacat sumat a presència mediàtica és igual a vots, o sigui, poder institucional. El pastís de la pau basca és molt cobdiciat no sols a Euskadi, sinó a la resta de l'estat. A Madrid, el PSOE de Rodríguez Zapatero aspira a menjar-se'n un bon tros per guanyar les eleccions generals del 2008. Per aquest motiu el PP desconfia de la "cuina" que ha permès declarar l'alto el foc permanent. Els populars saben que si seuen a taula amb la resta de comensals el xef Zapatero s'endurà la glòria i, a més, es menjarà les postres, la Moncloa. El Govern espanyol i ETA seran les estrelles de la mesa que en els pròxims mesos es crearà per parlar de desarmament, presos, reducció d'efectius policials en territori basc, etc.

Si mirem les coses des d'aquesta perspectiva, del tot partidista, a Euskadi

L'alto el foc permanent d'ETA ha fet emergir a la superfície nombrosos contactes secrets entre els socialistes i l'esquerra abertzale. Fins ara, la "cuina" del procés de pau ha estat cosa de dos. En aquests moments, però, totes les forces polítiques han iniciat una cursa per situar-se en la millor posició de sortida davant el nou escenari obert al País Basc. Tothom, sense excepció, vol sortir a la foto.

també hi ha molt en joc. El PNB sent amenaçada la seva continuïtat en el Govern basc. I és que, sens dubte, la formació de Josu Jon Imaz és conscient que, en aquest engrescador i alhora incert escenari, una pinça entre socialistes i Batasuna li pot fer perdre, per

primera vegada, la presidència de la comunitat.

Descol·locat pels esdeveniments, el lehendakari Juan José Ibarretxe es resisteix, amb unghes i dents, a cedir la gestió de la pau als altres. En aquesta situació de perill per al PNB sembla que

totes les famílies del partit abertzale han aparcat, momentàniament, les seves diferències estratègiques (autonomisme-independentisme) i, com un sol home, intenten fer-se un lloc per no perdre roda. Experimentat ciclista i corredor de fons, Ibarretxe no ha llençat encara la tovallola i aspira a guanyar algunes metes volants d'aquesta llarga cursa. El PNB necessita sumar punts desesperadament perquè el seu prestigi i poder ha començat a patir les primeres esquerdes. L'actitud del seu soci més lleial dels últims anys és prou significativa.

Des de fa mesos, Eusko Alkartasuna, amb informació de primera mà sobre el que estava gestant-se en ETA i en el moviment independentista, ha començat a marcar distàncies respecte al PNB: acudeix a manifestacions abertzales al costat de Batasuna, critica la repressió de l'Ertzaintza contra el partit d'Arnaldo Otegi, es planteja d'abandonar Udalbiltza (l'assemblea de regidors i alcaldes nacionalistes) controlada pel PNB i, per acabar-ho d'arrodonir, EA encara no ha aclarit a Imaz si en les municipals de l'any que ve tornaran a presentar-se en coalició o no.

De moment el PNB capeja el temporal com pot. D'una banda, Imaz vol guanyar temps, refermar el seu canal de comunicació i de col·laboració amb Zapatero i endarrerir al màxim la creació de la Mesa de Partits. De l'altra, Iba-

El president de la il·legalitzada Batasuna, Fernando Barrena.

retxe, com a lehendakari, pretén liderar aquesta mesa.

Batasuna i el Partit Socialista d'Euskadi ja han començat a retallar les aspiracions penebistes. Se saben forts en l'actual moment i es poden permetre el luxe de dictar les regles del joc. El missatge a Ibarretxe és: tindràs la teva quota de protagonisme com a institució, però la gestació de la Mesa de Partits només correspon als partits. En l'àmbit del diàleg resoltiu, el lehendakari no hi té res a fer i la seva aportació haurà de ser externa, acompanyant el procés des de fora.

Ahora, com si es tractés d'una conversa telefònica a moltes bandes, els socialistes i el PNB comparteixen un mateix objectiu: debilitar l'esquerra abert-

zale. La força del conjunt del moviment independentista es basa en la seva capacitat per condicionar la situació política. Això és el que ha fet en els últims quaranta anys. Les citacions judicials contra Otegi i altres dirigents abertzales, les fiances milionàries imposades per l'Audiència Nacional i les recents detencions de dos homes a Bilbao per l'Ertzaintza acusats de col·laborar amb ETA són agressions greus contra el procés de pau, segons Batasuna. El president de la formació il·legalitzada, Fernando Barrena, veu al darrere de tots aquests fets "una intenció política tant del Partit Socialista com del PNB, que utilitzen tots els seus recursos per condicionar l'inici d'aquest procés de solucions. I nosaltres volem que això comenci bé, perquè és fonamental que comenci bé perquè les coses surtin bé". Conscient que el camí obert serà molt llarg i ple d'obstacles, l'independentisme basc prepara les seves bases perquè no caiguin en provocacions i es carreguin de paciència, grans dosis de paciència, perquè la situació política no canviarà de la nit al matí. Arnaldo Otegi recorre a la literatura per esperonar els seus en aquests moments amb una cita que Tomás Borge va encunyar durant la revolució nicaragüenca: "la pacient impaciència".

Dani Gómez
Bilbao

Una de tantes

Gloria Marcos

Un Estatut vell i superat

Una vegada ratificat per les Corts Valencianes, podem afirmar que el text de l'Estatut d'Autonomies del País Valencià no resol cap dels problemes que tenen plantejats els ciutadans i ciutadanes del nostre país. A ningú no se li escapa que a partir de la treva d'ETA i l'aprovació, amb una més que probable àmplia majoria, de l'Estatut de Catalunya, malgrat els retalls sobre el text inicial, s'obre un procés de reformes en profunditat en l'estat espanyol. Ens referim al que es denomina "segona transició", que inclourà, sens dubte, algun tipus de reforma de la Constitució per caminar cap a un model federal. Llavors, açò posarà en evidència les mancances del procés al País Valencià i del pacte entre PP i PSOE per ofrenar noves glò-

ries a Espanya i blindar el bipartidisme. De fet, l'Estatut valencià està superat pel context polític. El nostre text estatutari ha nascut vell, ple de dèficits democràtics, sense garanties jurídiques per avançar en la consolidació de l'ús social de la nostra llengua i sense voluntat de resoldre els problemes de finançament. Però també hi ha un altre tipus de qüestions que són importants i de les quals es parla poc, com el fet que els drets socials depenen de lleis futures i, per tant, de la voluntat del Partit Popular. El text es manté ple d'altres curiositats com la "clàusula Camps", que no és garantia de res perquè no té cap valor jurídic... Per tant, per molta solemnitat que s'haja volgut donar al ple de les Corts valencianes, per molt de tendal festiu que plante el PSOE, el 27 de març del 2006 passarà absolutament desapercebut en l'actual context i significa una pàgina trista en la nostra història